

Makói Népiújság

A DEMOKRATIKUS NEMZETI BIZOTTSÁG LAPJA

BEVIN: „Játsszunk nyílt kártyával”

Anglia nem kíván egy talpalatnyi földet sem — A hátrámodítások nem segítették elő a békét s a népek javát

London. (MTI.) Bevin külügyminiszter az angol alsóházban a külpolitikai vita során felszólalva a következőket mondotta:

— A kritikák és a brit parlament tagjai bármilyen nagy érdekeltségek legyenek közötök, egy dologban megegyeznek: abban a parancsoló szándékban, hogy a Briteknek meg kell tartani a világban az erkölcsi vezetést.

Bevin ezután foglalkozott az atombomba kérdésével:

— Az atombomba felfedezése következtében nagy zavar támadt a feltekben. Az amerikai nép körében, amely birtokosa az atombomba titkának, még nagyobb zavar támadt a maga felelőssége tekintetében, mint amilyen zavar támadt más országok népe körében, akik nincsenek birtokában az atombombu titkának.

Bevin hangsúlyozta, hogy ő soha nem gondolt arra, hogy ilyen vagy olyan elhatározásra jusson azért, mert

Nagybritánia birtokában van az atombombának. Bármilyen hatalmas lehet ez a joggyer, a kérdéseket az igazság alapján kell megoldani és ha ettől eltérnénk, akkor károkozásra sodródunk.

— A brit kormány nevében azzal a felhívással fordultok a nagyhatalmakhoz, hogy tegyék le az asztalra képeslappjukkal jelfelét forlívva a kártyákat. Mi készek vagyunk erre, nem szűnik semmi olyan lépést és nem engedjük meg, hogy bármely megbízatlank, vagy diplomáciánk bármilyen ogyat tegyen, ami gyűlölséget ébreszten, vagy a Szovjetunióra nézve káros helyzetet teremtsen a keleti országokban. De ha megadjuk ezt a biztonsdatot a támadásokkal, vagy nehézségek kérdésével szemben, nem fogadhatom el, hogy ennek természetes következménye legyen az, hogy beárjuk ajtónkat és ne léphessünk kapcsolatba más népekkel kereskedelmi vagy bármilyen egyéb célból. A bevezendőt közös egyetértéssel kell

rendezni, nem pedig erőszakkal. Mi eleget tettünk csaknem minden kötelezettségünknek. Moszkvában, Jaltában és a többi értekezleten senkisémm álmodott arról, hogy bárkinék még továbbra is kívánságai is lehessenek. Mi a magunk részéről nem kívántunk egy talpalatnyi földet sem.

— Kétségtelenek vagyunk azonban egy kissé gyanakodni, amikor azt látjuk, hogy az egyik hatalom egyenesen néki akar esni a brit nagyhatalom torkánál.

— Azt hiszem, helyesen járunk el, ha ellenezzük a területi átcsatolási kívánságokat. Ezt több mint százéves tapasztalatok bizonyítják, hogy ilyen hátrámodítások sohasem segítették elő a népek jóait, vagy biztonságát.

Beszéde végén Bevin az egyesült nemzetekről beszélt és annak a reményének adott kifejezést, hogy ez az új világszervezet alkalmas lesz majd arra, hogy a tudomány az emberiség szolgálja legyen, ne pedig típusztíója.

nagy terhet visel, annyit szenvedett és annyi pusztítás érte.

— A világ helyzete most sok tekintetben kevésbé biztató, mint volt az 1918-i német fegyverletétel után, vagy az 1919-i versaillesi békekötés után, amikor az a meggyőződés uralkodott, hogy nem jöhet létre még egy ilyen háború.

— Első kötelességünk olyan szilárd alap létrehozása, amelyből újra ilyen remény fakadhaszon.

— Azt hiszem az Egyesült Államok elnökének október 27-i beszéde uralkodó tényezője az amerikai világhelyzetnek. Ezt a beszédet oly nemzet feje mondotta, amely megmutatta, hogy milliós hadseregeket tud fenn tartani és állandóan győzelmes csatákat vívni egyidejűleg mindkét földtekén.

Churchill rámutatott az Egyesült Államok vezető szerepére, vállalkozott a világ ügyeinek intézésére, felajánlották hatalmukat, hogy az emberiséget vezessék ki a veszedelmes sötétségből, majd így folytatta:

— A brit és az amerikai nép természetesen került egymasmelle, nem a politikai tervszerűség köti őket össze. Anglia és az Egyesült Államok baráti viszonya nem jelent ellentétes állásfoglalást más hatalmakkal szemben. A mi barátságunk különleges, de semmit sem árt, mert ellenkezőleg a más hatalmakkal való tárgyalást egyszerűíti és összhang.

Az atombombáról szólva Churchill kijelentette:

— Az Egyesült Államokkal való megállapodásunk értelmében egyik ország sem jogosult feltárni a harmadik hatalom előtt titkait, ha arra a másik nem ad felhatalmazást.

— Remélem, hogy Anglia, Kanada és az Egyesült Államok elfogadják a Truman elnök által hirdetett politikát és tudásukat, valamint eljárásaikat titkos letétként kezelik, amelyet meg kell őrizni valamennyi nemzet javára.

— Bizom abban, hogy ezt a hatalmat nem fogják támadó szellemben kihasználni sem területi, sem gazdasági étvágy csillapítására. Angliához hasonlóan az Egyesült Államoknak sincsenek célkitűzései területi hódításokra. Ennek a hatalomnak birtoklása segíti majd hozzá az Egyesült Államokot és a szövetségeseiket a világbiztonság épületének felépítéséhez. A világbiztonság nagy épületének felépítéséhez talán ez lesz a még hiányzó emelőrúd.

Felszólalása további során kijelentette, hogy Angliának magának kellene előállítani az atombombákat, illetve, ha más-

Amerika megelekedéssel fogadta a választások síma lefolyását

A newyorki rádió elismerő nyilatkozata a magyarországi választásokról

Newyork. (MTI.) A newyorki rádió ismertette az amerikai rádióállomások hírmagyarajóinak előadását a magyarországi választásokról.

— A magyarországi választások egy felfordult világ közepette reményt és életkedvet hirdettek — mondotta a hírmagyarzó — és maguk az amerikaiak is felfigyeltek erre az eseményre. A választások szabadon és titkosan történtek. A magyar nép többsége a Kisgazda Pártot szavazta. Ez a választás az ország történetében az első, igazán szabad és demokratikus választás volt.

A hírmagyarzó ezután amerikai újságírók beszámolóit alapján visszaemlékezett az 1932-es választásra, amikor az ellenzék jelöltjét, a Kisgazda Pártét és a Szociáldemokrata pártét a csendőrséggel eltávolította és az ellenzéki választókat szuronyal tartotta távol a szavazéhe-

ségektől.

A hírmagyarzó rámutatott arra, hogy nagy figyelemmel kísérték a választásokat és az amerikai nép nem nézte jószemmel az egységes listát. Amikor Magyarországon szabad és tiszta választást tartottak a zürzaváros világ közepette, ezt a sikert kedvező hangulatban üdvözöltük és a magyar jövő hírnökeként tekintjük.

Newyork. (MTI.) A newyorki rádió külpolitikai hírmagyarzója a magyarországi választások részletes elemzése során többek között ezeket mondja:

— Magyarország az első délkelet-európai ország, amely választásokat tartott. November 4-én a választások a beérkezett jelentések szerint mindvégig a legjeljesebb rendben folytak le. A

magyar nép döntése politikailag teljesen szabad volt.

A hírmagyarzó ezután a választások eredményeit ismerteti. A legnagyobb elismeréssel kell nyilatkozni az orosz hadseregről — mondotta — amely semilyen módon sem avatkozott be a választásokba és így hozzájárult a választások szabadságához.

Hasonlóan elismeréssel kell nyilatkozni az ideiglenes magyar kormányról, amely példaszerűen teljesítette hivatását. A legnagyobb elismeréssel azonban magának a magyar népnek kell adózni, hogy mintaszerű rendben és figyelemmel járult az urnák elé.

A brit és amerikai nép barátságáról, az atombomba jelentőségéről és a világbéke biztosításáról mondott nagy beszédet Churchill

London. (MTI.) Churchill az alsóházban Truman elnök 12 pontjával kapcsolatban indult külügyi vitában beszédét mondott.

— A miniszterelnök útja — mondotta — oly nagy jelentőségű, hogy véleményem szerint még elütéses előtt le kell folytatnunk a vitát. Ámbár hazai ügyekben lényeges szakadékok választanak el, külföldi kapeso-

latainkban továbbra is a nagy és egyesült brit nemzetről, a brit Common Wealtról és a brit birodalomról kell beszélnünk, amely a győztes háború minden veszélyével meg tud küzdeni.

— Azt hiszem mindannyiúnk szíve mélyéből beszéltek, amidőn kifejezést adok annak a hálának, amellyel az orosz népek tartoznak. A szovjet seregek,

amikor Hitler nekik támadt, vértüket ontották s mérhetetlen szenvedéseken mentek át a végső győzelem kivívásáig.

— Itt valamennyiúnk örömét kifejezem annak látán, hogy Szólin vezértábornagy ott áll a kormányrúd mellett és irányítja hajóját.

— Ugy érzem szükséges, hogy az elismerés adóját lerójam Szovjetország iránt, amely oly

hol is gyártják, az ország területén kellene tartani megfelelően biztosított helyen.

Beszédét azzal fejezte be, hogy az egész ház nevében a legnagyobb sikert kívánja Attlee miniszterelnöknek, külsőben álló nagypontosságú washingtoni látogatásához.

Külön listán indul a romániai Szocialdemokrata Párt

London. (MTI) A londoni rádió jelenti, hogy a romániai Szocialdemokrata Párt végsőképpen a közelgő választások előtt elvetette a Kommunista Párttal való közös listára vonatkozó javaslatot.

Sztálin amerikai látogatásának kérdése az angol alsóház előtt

London. (MTI) Sztálin generálisizmus amerikai látogatása a brit kormányban nagy öröme szolgát — mondotta Morrison a kormány képviselőiben az alsóházban egy kérdésre válaszolva.

Lipszon konzervatív párti képviselő erre azt a kérdést tette fel, vajon ez azt jelenti-e, hogy a meghívást már elküldték?

Morrison azt válaszolta, hogy ezt bízzák a kormányra.

Truman és Attlee az atombomba kérdését is megbeszéli

Washington. (MTI) A Reuter-iroda tudósítójának jelenti, hogy a hét végén Attlee brit miniszterelnök megérkezése után Truman elnök jachtján értekezletet tart.

A Fehér Házban közölték, hogy vasárnap lord Halifax washingtoni brit nagykövete, Bievers amerikai külügyminiszter és Macleensie King kanadai miniszterelnök is csatlakozik az angol miniszterelnök jacht kirándulásához. Az értekezleten szóba kerül az atombomba kérdése is.

Párizsban 20 nemzet részvételével összeült a jóvátételi értekezlet

Párizs. (MTI) Párizsban pénteken összeült jóvátételi értekezleten 20 nemzet küldöttsége vett részt. Az értekezlet tárgya a Németország nyugati felében lévő jóvátétel címén kiállítandó értékek elosztása.

A Szovjetunió és Lengyelország nem képviseltek magat a megbeszélésen, mert jóvátételi követeléseik kielégítését Németország keleti megszállási övezetéből kapták.

A magyar kormány és a diplomáciai testületek Vorosilov marsall fogadó estjén

Budapest. (MTI) Vorosilov marsall, a Szövetséges Ellenőrző Bizottság elnöke és Gorkij Maximo-vics Puskín, a Szovjetunió budapesti nagykövete november 7-én este a Brilánia-szállóban fogadást adott. Megjelentek a magyar kormány tagjai, a pártok vezetői, a Szovjetunió budapesti követségének tagjai, a Vörös Hadsereg tábornokai, az angol-amerikai és jugoszláv misszió tagjai, valamint a magyar irodalmi, művészeti és tudományos élet kiválóságai.

Felemlítették a cigarettát és szivar árát

A pénzügyminiszter felemlítette a dohánytermékek árát. A szivarok közül az Árpád 75, Kékes 65, Debrecen 50, Fajntos 50, Csikós 40 pengő. A cigaretták közül a Béke 42, Virginia 36, Szabolcs 30, Magyar 24, Munkás 18 pengő. Az új árak igen magasak és kívánatos volna, hogy a dolgozók számára a Munkás cigarettát minél nagyobb mennyiségben legyen kapható.

Barátságos légkörben folynak a kormány-koalíció megbeszélései

A miniszteri tarcákat megosztják a pártok között

London. (MTI) A Reuter Iroda jelenti Budapestről: A magyar pártok vezetői baráti légkörben máris meg tárgyalták az új kormány összetételét és a koalíció biztosítottak látszik. A miniszteri tarcák megosztása kérdésében végső megegyezésre ugyan még nem jutottak, de valószínűnek látszik, hogy a tarcák 50%-át a Kiszabad Párt kapja meg, amely a választásokon 60%-os többséget ért el. A többi tarcán a Magyar Kommunista Párt, a Szocialdemokrata Párt és a

Nemzeti Parasztpárt osztozkodnak. Valamennyi magyar párt felfogása megegyezik annak nagy fontosságában, hogy az új kormány késedeleml nélkül meg kell alakítani, hogy ezáltal lépéseket lehessen tenni Magyarország fokozatosan hanyatló pénzügyi helyzetének megjavítása érdekében. Az új kormány első tevékenysége valószínűleg az lesz, hogy halasztást kér a szövetségesektől a jóvátételi fizetések halasztására.

Az emberi szabadságjogok diadalát ünnepelték Vorosilov fogadó-estjén

Budapest. (MTI) Vorosilov tábornagy és Puskin követ az 1917-es októberi forradalom évfordulója alkalmából estélyt adott, amelyen megjelent Dálnoki Miklós Béla miniszterelnök is. A miniszterelnök az alkalomból pohárköszöntőt mondott és hangzott, hogy ez az ünnep nemcsak a Szovjetunió ünnepe, hanem ünnepe az emberi szabadságjogok diadalának is, a népeket elnyomó zsarnoki hatalom felett.

Vorosilov válaszában annak a reményének adott kifejezést, hogy a jövőben az összes emberek újra, válásra és nemzetiségre való tekintet nélkül egy nagy világcsaládot alkotnak és törekvéseiket a békés szabadság szolgálatába állítják.

Benes lakosságcsere útján akarja megoldani a magyarok kitelepítését

Hajlandó Magyarországgal tárgyalni, de a szövetségesekhez is apellál

Pozsony. (MTI) Benes csehszlovák államelnök a csehszlovák nemzeti ünnep alkalmából kiadványt intézett Csehszlovákia népéhez.

A kiadvány részletesen foglalkozik a németek és magyarok eltávolításának kérdésével. A magyarok kérdésével kapcsolatban a következőket mondotta:

— A magyarok kérdésével is meg lehet és meg is kell oldanunk a háború után. Ez nem egyszerű eltávolítás útján történik, hanem lakosságcsere alapján. Nálunk csak kevéssel több magyar van, mint amennyi szlovák van Magyarországon. Hajlandók vagyunk a lakosságcsere ügyében Magyarországgal megegyezni, de ebben a kérdésben is a szövetségesekhez apellálunk.

Ezután a háború után szükséges, hogy Magyarország és valamennyi szomszédja között tiszta nemzeti alapon oldják meg a kisebbségi kérdést és hogy a kisebbségek ezeknek az államoknak a mai területeiről visszakerülhessenek nemzeti államuk területére. Természetes, azokat a kisebbségeket, amelyek államukba hazatérni nem kívánnak, véglegesen a másik állam asszimilációjára bizzuk. Ezt főként azért hangsúlyozom, mert már ma vannak bizonyítékaink, hogy hogyan készítik elő a mai Magyarország bizonyos körében az új revízió mozgalmát.

Benes érintette a németek, magyarok és árulók vagyonának elkobása ügyében kiadott rendeletek végrehajtását és méltatta annak jelentőségét nemzeti szempontból.

Napi 10 vagon szenet kap Szeged és a gázgyár

Reméljük Mako is kap nappali áramot

Nemrégben közöltük, hogy a nappali áramszolgáltatás korlátozását szűkíteni okozza. Mint megírtuk, a gázgyár az elmúlt hetekben nem kapta meg a részére kitűnt szénkontingensét s ezért csak korlátozott mértékben adott áramot Makónak, de magának Szeged városának is.

Mint most egyik szegedi laphoz olvassuk, a szegedi főispán Budapestre utazott s a közlekedési miniszterrel való tárgyalás után te-

utazott Nagymányokra. Itt a bányával tárgyalásokat folytatott a szénmennyiség leszállítása érdekében. A főispán eljárt az orosz katonai parancsnokságnál is, ahol teljes mértékben elfogadják a főispán kérését és felvették a várost is abba a kontingensbe, amelyből a nagymányoki bánya lát el Szeged városát napi 10 vagon szenet kért, amelyből 5 vagon magának a gázgyárnak a szükségére, míg a többit a város lakossága között akarta kiosztani. Ezt az idé-

PARK MOZI! Ma és mindennap fél 6 és fél 8 órai repriben újra bemutatják nagy magyar filmünket
Rákóczi nótája
Főszereplők: Sárdy János, Tolnay Klári, Csontos Gyula, Ladomérszky Margit.
Pénztárnyitás fél 5 órakor, vasárnap 11—12-ig.

nyüket azonban a bánya nem teljesíthette és a tárgyalások során 6 vagon napi kontingensben állapodtak meg.

A főispán ajánlatot tett, azonban arra, hogy hajlandó 150 szegedi rabmunkást a széntermeléshez a szük-séget napi 4 vagon szén kitermeléséhez munkába állítani. Ezt az indítványát elfogadják és valószínűnek látszik, hogy a rabmunkások beállításával Szeged városa megkapja a napi 10 vagon szénkontingensét, amely után nekünk reményünk lehet arra, hogy a gázgyár újból meginduljon. Makónak is a nappali áramszolgáltatásról.

Az áramszolgáltatásokkal kapcsolatban közöljük, hogy Szeged városa a kislőgyászatók érdekében a legelőbb fogyasztási tervet dolgozta ki a villany egységárára. A progresszív áremelkedés így test: 0—10 kilowattos fogyasztásig kilógrammonként 45 pengő, 10—30-ig 60 pengő, 30—40-ig 90 pengő, 40—50-ig 120 pengő, 50—60-ig 150 pengő, 60—100-ig 200 pengő kilowattontól az egységig.

A tervezet minden tekintetben méltányos, mert könnyíti a kislőgyászatók helyzetét, azonban a tervezet még a pénzügyi biztonságért kell terjesztani elfogadás végett csak azután lép életbe.

Megmérgezett egy negytagú családot a hamisított só

Szeged. Gyovai Józsefné, Csengele Kapitányság 323. szám alatti lakos október 27-én egy kiló sót vett. *New world* márkájú pezsgőszőlő szobafestőtől 3000 pengőért. Pár nap múlva használt a sóból a főzéshez. A szentlőrinci sóval tiszta étel elfogyasztása után az egész Gyovai család rosszul lett, orvos vizsgálta meg a megbetegedett család tagjait. Gyovai Józsefet, Gyovainé és gyermekeiket Józsefet, meg Annát. A vizsgálat megállapította, hogy mind a négyen mérgezés áldozatai, a mérgezést a só okozta, amelybe ártalmas idegen anyagot keverték. Gyovainé és gyermekeit, akiknek állapota igen súlyos, mert kábultak, óvágynak és szájkülből nyál folyik, a mentők bevitték a kózkórházba.

A szegedi eseményt figyelemztetésül tártuk olvasóink elé, miután értesültünk arról, hogy Makón is árusítanak, csereberélnek idegenek só s ezzel sikerül nekik a só árát 10.000 pengőre is feltornáztatni kilónként.

Nagy mértékben fokozódott a magyar alumínium kohók termelése

Az iparügyi minisztériumhoz érkezett jelentések szerint a fennálló nehézségek ellenére is jelenlegi alumínium termelésükkel sikerült a legsürgősebb jóvátételi, valamint újjáépítési igényeket fedezni. Helyes előszárral elérhető volt az akkori és a felsőgallai alumíniumkohók termelésének jelentős fokozása is, ami az egész magyar alumíniumtermelésre számottevő hatással volt.

Személyforgalomról még nincs szó — mondja a MÁV

A napokban az a hír terjedt el, hogy kéddem megindul a vasúti személyforgalom. A MÁV ezt felvilágosítást adta:

— Személyforgalomról még nincs szó, legalábbis ezidig nem kaptunk erre vonatkozó utasítást. Tehervonatok közlekednek Szeged és Kecskemét között és erre felkapaszkodnak utasok is. Megértésből megengedjük ezt, de a kalauz kénytelen a természetellenleg jegetűküll utasokon az előírt bírságot is behajtani. Eppen ezért a Dorozsmán felszállt utas is 400 pengőt fizet Szegedig, mert enélkül kisebb ráfizestést nem szabhat ki a kalauz. A tehervonatok indulása sem pontos, még kevésbé az érkezésük. Szegedről hajnali 2 óra 30 perckor szokott indulni a keceméti tehervonat.

HIREK

— MI VAN MA? 1945 november 16. szombat, Róm. kat.: Andras. — Prot.: Luther. Napkelte 6 óra 56 p., nyugta 16 óra 30 p. Holdkelte 11 óra 41 p., nyugta 20 óra 09 p.

— **Időjárásjelentés.** A Meteorológiai Intézet jelenti: Várható időjárás: Élethebb déli, délnyugati szél, később északnyugati szél, éjjelenként kő és átvonuló eső, a nappali felhőzet helyenként futózápor. A nappali hőmérséklet csökken.

— **Záróíták és be kell jelenteni a vetőmagkészleteket.** Budapest. (MTI) A természeti és jogi személyek 8 nap alatt kötelesek a tulajdonukban lévő borsó, lucerna, vöröshere, paradicsom, görögdió, cékla, hagyma, sárgarépa és uborka vetőmagkészletet bejelenteni. A felsorolt cikkek már zár alatt lévőnek tekinthetők.

— **Áthelyezés.** Budapest. (MTI) A földművelésügyi miniszter dr. Vass Péter kísérletügyi fővezérszt Szegedről a mezőgazdasági vegyikísérleti állomásról Székesfehérvárra, a Magyar Mezőgazdasági Vegyikísérleti Állomáshoz helyezte át.

— **Csökkentik az ausztriai megszálló amerikai csapatok számát?** London. (MTI) Az angol rádió bejelentése szerint az amerikai megszálló csapatok parancsnoka Bécsben a következőket jelentette ki: — Ha az ausztriai választások eredményeként valóban demokratikus osztrák kormány alakul, szó lehet arról, hogy az ausztriai megszálló csapatok száma fokozatosan csökkenjen.

— **Hitler 7 ezer kötetből álló könyvtárát Amerikába vitték.** Páris. (MTI) A francia hírszolgálat szerint Hitler magánkönyvtárát, mely 7 ezer kötetből áll, Münchenből Amerikába szállították. A könyvtárát a kongresszus gyűjteményében helyezik el, ahol a politikai tanulmányokkal foglalkozó egyetemi hallgatók és tudósok használják a nemzetiszocialista történelemre vonatkozó tanulmányai során.

— **A házadót törölse.** A kormány rendelete szerint a kivett házadót törölni kell az után a nyersbérjövödelm után, amelyet az úgynevezett zsidójak kezelésével megbízott kormánybiztos, vagy a nyilaskeresztespárt intézkedése folytán postatakarékpénztári zárolt számlára fizettek be.

— **MIT ER a vagyon és a kincs.** — ha Nagy Istvántól ruhája nincs.

— **MAKÓI NÉPBANK úgy a régi, mint az újonnan elhelyezett betétek minden felmondás nélkül azonnal kifizeti.**

— **Anyakönyvi hírek.** Házasságra jelentkeztek: Kulesár Pál Bántint Juliannával, Rác Mihály Nagy Erzsébettel. — Születtek: Naeca András és Joó Rozáliának: Erzsébet, Erdei József és Hoffmann Margitnak: Margit, Ranya János és Kiss Annának: János, Tóth Pál és Nagy Etelkának: Zoltán, Kádár István és Nemes Erssébetnek: Rozália és Anna nevű gyermekek. — Elhunytak: Tamás József (Nap-utca 2.) 72 éves, Ménesi Viktória (Huszár-utca 7.) 89 éves, Joó Sámuel (Szent János-tér 24.) 25 éves, Jancsó József (Bathány-utca 23.) 84 éves korában.

A miniszter határrendőrkapitányságot állít fel Makón

November 15-ön toboroztak az altiszteket és őriegénységet

A belügyminiszter a határvonal ellenőrzésére határrendészt megszervezési és határrendőrkapitányság felállítását Makó székhellyel elrendelte. A határrendészt kezdetben azonos feladatot tölti be a határ-őrvezetők katonai szervezettel. A vármegye területén működő rendészeti szervek teljes mértékben összehangban állanak vele. A belügyminiszter a tisztikar létszámát részben már kinevezte, részben a szükséghez képest ki fogja nevezni. Az altisztek és az őriegénység személyzetét

toborzás útján fogják betölteni.

A határrendőrkapitányság parancsnoka dr. Krájnai-Hudolin Lajos határőrvezető. látogatást tett a városvezető hivatalában és Kiss Imre polgármestertől a város közönségének a támogatását kérte. A jelzett toborzások november 15-én lesznek Makón, Szőregen, Deszken, Kiszomboron, Apátfalván, Magyarcsanakon, Nagylakon, Csanádpalotán és Kövegyen. Az erre vonatkozó hírdelményt külön közöljük.

Amerika kormánya engedélyezi a duna hajóinak használatát

Budapest. (MTI) A budapesti amerikai misszió gazdasági osztályának vezetője felkereste Dálnoki Miklós béta miniszterelnököt és átnyújtotta neki az Egyesült Államok kormánynak előbbi emlékiratát:

Az Egyesült Államok kormánya kész felhatalmazni Magyarországot kormányt arra, hogy használhassa az Egyesült Államok által megszállt német és osztrák területeken lévő azokat a duna hajókat és bárkákat, amelyek az Egyesült Államok megszállt erőinek szükségletét meghaladják és átadta azonnal szövet arra, hogy ezeket a felesleg hajókat a magyar megbízottaknak borsással rendelkezésre.

pedig életfogytáigani fegyverre ítélték.

Nürnberg. (MTI) Schusnigg volt osztrák kancellár, aki jelenleg Nürnbergben tartózkodik, hogy a naci batorús főbűnösök büntetésének tárgyalásán tanuval tomasz legyen, nyilatkozatában kijelentette, hogy Ausztria mindaddig nem tud felelekedni, amíg a négyes megszállási övezet által létrehozott gazdasági, vagy politikai gatakat el nem tüntetik.

A németek már 1942-ben merényletet kíséreltek meg az atombomba kutatások ellen

Schusnigg Ausztria nehé helyzetéről nyilatkozott

Washington. (MTI) Az Egyesült Államok főügyésze egy nyilatkozatában most letele fel, hogy 1942 júliusában összeesküvést lepleztek le a newyorki alambeli egyik alumíniumgyárában folytatott atombomba kutatások megakadályozására. Nyolc naci ügynök ereszkedett le a főternyón az Egyesült Államokba, egyik azonban elarulta társait és a hatóságok két héten belül elfogták a naci ügynököket, akik közül hatot kivégeztek, ketőt

pedig életfogytáigani fegyverre ítélték.

Nürnberg. (MTI) Schusnigg volt osztrák kancellár, aki jelenleg Nürnbergben tartózkodik, hogy a naci batorús főbűnösök büntetésének tárgyalásán tanuval tomasz legyen, nyilatkozatában kijelentette, hogy Ausztria mindaddig nem tud felelekedni, amíg a négyes megszállási övezet által létrehozott gazdasági, vagy politikai gatakat el nem tüntetik.

Az őrlemények ára és beszolgáltatása

A közellátásügyi miniszter 24.900/1945. sz. rendeletével szabályozta az őrlemények és a malmai melléktermékek legmagasabb árát, valamint az őrlőtörök által beszolgáltatandó gabona és kukorica mennyiségét. Őrlemények, valamint malmai melléktermékek legmagasabb malmai eladási ára minden malomüzemnél a vevő zsákjában, illetőleg esereszsákban, vagy ömlesztve, a zsáksúlyt tisztasúlyként véve figyelembe, 100 kilónként a következő: búzadara 4400 pengő, finomliszt 4400, kukoricadara 4400, egységes búzakenyérliszt 3400, egységes minőségű búzakorpa 3400, egységes rozsliszt 3400, egységes rozskorpa 1600, árpaliszt 3400, árkorpa 1600, kukoricaliszt 3400, egységes kukoricakorpa 1600 pengő. Láb-liszt, székorkpa 1600, malombúkköny, konkoly, ocsú szemes állapotban 1400 és tisztítási hulladékok, rostosajja 800 pengő.

A fenti árak a malom telephelyén, házhozszállítva, egyéb rendelkezési

helyre történő szállításhál pedig vasúti kocsiba, uszályba vagy pedig kocsiba rakva értendők. Amennyiben a házhozszállítás akár a malom telephelyén, vagy akár azon kívül, a vevő által vagy költsegére történik, a malom 100 kilónként 100 pengő fuvarfértést köteles levonni a megállapított árakból.

Ha az eladás a vevő kívánására esereszsák nélkül a malom zsákjában történik, a megállapított árakhoz hozzászámíthatja a malom a zsák tényleges beszerzési árát.

Az idegen kereskedelmi őrlés legmagasabb díja búza, rozs és árpa után mázsánként 2300 pengő, kukoricára, májusi morzsolt sulyban számúva mázsánként 2550 pengő. Idei termésű kukorica őrlésénél minden százalék nedvesség leszártása esetén 1 mázsa szarítatlan kukorica után 45 pengő szártási díj számítható. Ezek a forgalmiadót is magukban foglalják.

KORZO MOZI

1945 november 6-tól, keddtől felújítjuk a magyar filmgyártás nagyszerű filmjét:

Telefon: 281.

Estélyi ruha kötelező

című filmet. Főszereplők: Jávör Pál és Róthy Eszter. Előadások kezdete tel 6 és tel 8 órakor. Pénztáryitás 5 órakor.

— **Gazdasági munkaközvetítés.** A földművelésügyi miniszter 100.900/1945. sz. rendeletével szabályozta a gazdasági munkaközvetítést és a mezőgazdasági munkaerővel való tervszerű gazdálkodást. A rendelet értelmében a mező-erdő, kert, szőlő- és gyümölcs-gazdaságban a munkaközvetítést a jövőben kizárólag a Földmunkások és Kisbirtokosok Országos Szövetsége látja el. Egyidejűleg megszűnnek az országos, valamint az alárendelt munkaközvetítő hivatalok. A Földmunkások és Kisbirtokosok Országos Szövetsége minden községben és minden vármegye székhelyén munkaközvetítő irodát köteles felállítani. Ennek az irodának az igénybevétele mind a munkaközvetítő iroda nyilvántartása számára díjtalan. A gazdasági munkaközvetítő iroda nyilvántartja a működési területén lakó gazdasági munkavállalókat.

— **A földművelésügyi miniszter közli,** hogy a tenyésztő-igazolványok kiállításí díjának alapjául szolgáló tejár literenként november 1 és november 30-e közötti időre 150 pengő.

Holtpontra jutott a török-szovjet barátsági szerződés

Ankara. (MTI) A török szovjet barátsági szerződés lejárt anélkül, hogy lépés történt volna annak megújítása érdekében. A szovjet kormány több hónappal ezelőtt közölte, hogy megújítaná a szerződést, ha Törökország átengedi 3 vilajeti keleti határánál és hozzájárul a tengerszorosokban szovjetorszag katonai támaszpontok létesítéséhez. Ankara ezt elutasította s úgy vélte, hogy Moszkvának kell újabb ajánlatokat tenni.

Az összeomlás előtt már újabb háborúra készülődtek a náci

London. (MTI) A háborús főbűnösök ügyét vizsgáló szövetséges bizottság titkos terveket hozott nyilvánosságra, amelyeket a náciak akkor dolgoztak ki, amikor tisztában voltak azzal, hogy elvesztették a háborút. A tervet gondoskodott műszaki, iroda és kutatóintézet, valamint új fegyverek kidolgozásáról, továbbá földalatti naci szervezetek létesítéséről Németország városában és községeiben, végül a külföldi országokkal való kereskedelmi hálózat létesítéséről.

Amerika felvette a kereskedelmi kapcsolatot Magyarországgal

Washington. (MTI) A washingtoni kereskedelmiügyi miniszteriumi külügyi közleményeiben javasolta a korlátozott kereskedelmi forgalom újrakezdetét Magyarországgal, Bulgáriával és Romániával. A rendelkezés azonnal hatályba lépett és a három országot bekapcsolták a forgalomba.

Az iparengedélyek kiadásának csökkentése

Az újabb rendelkezések értelmében az iparengedélyeket végső fokozatig az iparügyi miniszteriumban engedélyezik. Az iparügyi miniszteriumban megállapították, hogy igen sokan adnak be kérelmeket újabb iparigazolványok kiadása iránt. A miniszteriumban úgy találták, hogy a jelenlegi körülmények között az önállóítás igen nagy nehézségekbe ütközik és ezért az engedélyek kiadását csak a legindokoltabb esetben adják meg.

Három halálos szerencsétlenséget okozott a talált kézigrávát

Szeged. Tegnap délután a Maty-ér mellett három kisgyermek játék közben elhasználatlan kézigrávát talált. Addig játszottak vele, amíg a gránát fellobbant a kezükben és mindhármójukat súlyosan megsebesítette. Mire a mentők megérkeztek, ketten a sérüléseik következtében életüket veszítették. A harmadik kislányt a szegedi kórházba szállították, de már nem lehetett rajta segíteni, ez is meghalt.

Nagyszabású gyufafekezést leplezték le a szegedi rendőrség

Szeged. Ismeretes a szegedi Munkásszövetkezetnek az a gondossága, amellyel a város dolgozóinak ellátását igyekszik végezni. Most újabb nagy szolgálatot tett a szövetkezet vezetősége a város lakosságának, amikor a napokban nagyarányú gyufafekezést hozott nyilvánosságra. Kovács Ferenc egy kereskedelmi vállalat tulajdonosa ugyanis a Munkásszövetkezet igazgatójának, Ladányi Sándornak 50 ezer doboz gyufát kínált eladásra dobozonként 165 pengős áron. Ladányinak mindjárt feltűnt az ajánlat, mert igen nehéz ma még kismennyiségű gyufához is jutni tisztességes úton. Látszólag belement az üzletbe, de azonnal értesítette a rendőrség politikai osztályát. A rendőrségről Bugyi József detektív ment ki és az üzlet megkötése után sikerült neki lefűlélni Kovács Ferencet. Kovácsot rögtön előállította a rendőrségre, ahol azzal védekezett, hogy csak közvetítőként szerepelt az ügyben. A gyufát a rendőrség lefoglalta, Kovácsot és ügynökét, Meist-Merényi Andort pedig őrizetbe vették. A vizsgálat tovább folyik.

Eltévedt makói kacsák ügye a törvényszék előtt

Makói kacsák ügye foglalkoztatta tegnap délelőtti a szegedi törvényszék Hódyműhelyét.

Balogh Vigh Mátyásné makói asszony beperelte szomszédját, Varga Bálintné 12 kiskacsa kiadása és "járulékai" iránt. A felperes ügyvédje dr. Könyves-Kolomp József, az alperes képviselője pedig dr. Fodor Jenő ügyvéd volt.

A makói járásbíróság több tárgyalást tartott, számos tanút hallgatott ki, végül elutasította a felperest és kötelezte 304 pengő 50 fillér perkieltség megfizetésére. Az ítélet indokolása szerint a kacsák általában meglehetősen egyformák és felperes nem tudja hitelesen érdeklődni bizonyítani azt, hogy a Vargáné portáján lévő kacsák azonosak az az 12 kis pelyhedző kacsról, amelyek május 11-én állítólag eltűntek a szomszéd udvarából.

A dr. Hódy István elnöklelte ajtán összeült fellebbviteli tanács 15 tanú vallomástétele után sem látott tisztán a kacsaperben, éppen ezért nem is hozott ítéletet hanem elrendelte, hogy a legközelebbi tárgyaláson úgy a felperes, mint az alperes megjelenni tartozik. Így aztán Balogh Vigh Mátyásné és Varga Bálintné szemtől szembe mondhatják meg egymásnak az igazat.

Érdekes utózóngógéje lehet még ennek a pernek, ha a felperes megnyeri, mert Baloghné a per beadásakor, májusban 3000 pengőben jelelte meg a kacsák árát. Amde, hol van már a tavalyi hó, 3 ezer pengőért 1 kiló kacshúst sem adnak, nemhogy 12 kacsát.

Újabb igazolások

A vármegyei működő igazolóbizottság november 3-án és 5-én folytatta köz- és magántulajdoni igazolási-át a következő eredményekkel: dr. Tóth András ügyvédet, Novák Klára tanítónőt, Novák Józsefné tanítónőt, dr. Sankóti Sándor orvost, Kereza Róza védőnőt, Végvári Júlia védőnőt, Erdélyi Margit gyógyszerész-t, ill. Szupp György Oláh István malomellenort, Gulyás Ferenc magántulajdoni, Joó Sándor gépészt, Almosdi Péter vármegyei díjnyertes igazolta. Juhász Zoltán dr. th. főszolgabíró ügyét elbíráította.

Összeírják a magánosok háborús baráit

A kormány elrendelte, hogy a háborús események következtében a magánvagyonban előállt károkat össze kell írni. Az összeírást a Magyar Központi Statisztikai Hivatal intézi. A rendelet részletesen megszabja, hogy miként kell a magánháztartás, kisipar, kis- és nagykereskedések kárait, valamint a terményben, lóban, szarvasmarhában, sertésben, baromfiban és gépjárművekben okozott károkat összeírni. Az összeírást december 10-ig kell elvégezni.

Hazahozták lovakat

Nagy Imre földművelésügyi miniszternek a Szövetéses Ellenőrző Bizottságnál sikerült kieszközölnie, hogy a Németországba elhurcolt magyar lovak végre hazakerülhessenek. Az ausztriai amerikai hatóságok viszont megengedték, hogy a lovak a magyar hadifoglyok hazaszállítására legyenek felhasználhatók. Egyelőre 1700 darab lovat hoznak hazra. Ezek megfelelő számú szekerrel, 50-es csoportokban, már útnak indultak a magyar határ felé. A hazakerülő 1700 lóból a tenyészlo-anyagot a földművelésügyi minisztérium az Miami birtokokon a továbbtenyésztés céljára fogja beállítani, a többi pedig visszakerül az eredeti tulajdonosokhoz.

Tizenkilenc vagon szerszámegyet visszahozták Ausztriából

Budapest. (MTI) Az elhurcolt javak kormánybiztosa annakidején a budapesti Szövetéses Ellenőrző Bizottsághoz fordult azzal a kéréssel, hogy tegye lehetővé az Ausztriába hurcolt magyar javak hazaszállítását.

Az osztrák-orosz megszállási övezetből most Budapestre érkezett első szállítmány 19 vagon szerszámegyből áll, 18 vagonot a budapesti, egyet a gyúri MÁVAG kapott.

Szövetkezeti szaktanfolyam indul Szegeden

A Délvidéki Szövetkezeti Központ, mint a Szegedi Kereskedelmi és Iparkamara területén lévő Szövetkezeteknek központja, november 11-én, délelőtti 11 órakor indítja meg a szövetkezeti vezetők kiképzésére irányuló szaktanfolyamot. E szaktanfolyam Magyarországon az első tanfolyam, amely a szövetkezeti vezetők kiképzését célozza. Egy demokratikus ország szövetkezetek nélkül el sem képzelhető, minthogy azt a dániai, svédországi, norvégiai, hollandiai, svájci és angolai szövetkezeti élet bizonyítja.

A tanfolyam ünnepélyes keretek között nyílik meg, amelyen Vörös József Szeged város főispánja, Dénes Leó Szeged város polgármestere, Thányi Gábor, a Délvidéki Kereskedők és Iparosok Szabad Szakszervezetének ügyvezető elnöke és dr. Cserny Mihály, a Kereskedelmi és Iparkamara főtitkára fog felszólalni.

A tanfolyam megnyitására a Kamara területén lévő szövetkezetek vezetői is megvannak hívva, miután ott értékes útmutatásokat foghatnak kapni az új Magyarország szövetkezetekének céltudatos kiépítéséről.

Épülnek a 120 kilowattos radio adótoronyai

Rövidesen kellőmés megépítésben részesülnek a rádió hallgatói: nem tevesz-roppog többé a rádiókészülék, ha Budapestet hallgatjuk. A posta műszaki emberei ugyancsak hatalmas erőfeszítéssel felépítik a 20 kilowattos adó másik toronyát is. Az adóantenna ezután 160 méteres magasságban a két torony között fog húzódni s ezáltal a szórás egyenletesebbé válik. Eddig csak az egyik torony állt és arról a földre vezették le az antennát. De nemcsak a 20 kilowattos adó, hanem a 120 kilowattos nagyadó toronyának építését is megkezdik még ebben az évben. A 314 méter magas torony vasanyagának kétharmadrésze használható s így az új torony, mely anélkül nélkül magára sugározza majd Budapest I. részét, körülbelül 200 méter magas lesz. A nagyadó a jövő évben lesz üzemképessé.

SPORT

MVSE kézilabdázó leányaink Eleken

Vasárnap, 1. hó 11-én Eleken játszanak kézilabdázó leányaink bemutatkozó mérkőzést az ottani női kézilabdacsapattal a vasutas nap alkalmával. Indulás Elekre vasárnap délelőtti 10 órakor a SzCÁV-pályaudvarról, ahol fél 10 órára kerjük az alábbi játékosok lejtőveteleit: Gera Rózi, Jákó Emília, Jámbor Margit, Varga Joli, Telecsán Vica, György Joli, Skózar Jca, Vass Inci, Lemberger Gabi, Kutona Róza, Csertus Margit, Széll Margit, Lemberger Zeuzsa, Papp Honka, Vincze Etelka. Aki pénteken nem voltal lenn a pályán, azok szombaton feltétlenül vigyék magukkal a szerelvényt.

Az MTE Dorozsmán játszik vasárnap

Az MTE vasárnap Dorozsmán játszik bajnoki mérkőzést, amelyre az alábbi csapattal utazik el vasárnap reggel: Kovács, Tóth, Kovács, — Nagy, Kránicz, Csorba, — Turán, Pál, Rozsán, Varga, Berger, Tari, Lénárt, Nacsca. A csapat reggel 7 órakor indul a városháza elől. A II. csapat játékosai vasárnap 12 óráig jelenjenek meg az MVSE-pályán, ahol előmérkőzést játszanak Kiszombor csapatával.

MVSE—Móráváosi SE

Két heti szünet után vasárnap itthon játszik a Vasutas bajnoki mérkőzést. Ez alkalommal a Móra csapatával kerül szembe a bajnoki pontokért. A mérkőzés délután 3 órakor kezdődik az aradiúti pályán.

A makói MTE-vel szembeni halálraütését az egyesbíró visszavonta, mivel beigazolódott, hogy az egyesület idejében eleget tett a szövetség szembeni kötelezettségének.

Ezután hétfő estig kell bejelenteni a labdarúgó mérkőzéseket, mivel az eddigi bejelentési kötelezettségnek több egyesület idejében nem tett eleget és ezzel akadályozta a játékvezetőkielölést is. A jövőben az ilyen egyesületeket pénzbírsággal sújthatják.

Játékvezetői tanfolyam Szegeden. A Jt. elnöksége az ősszel játékvezetői tanfolyamot rendez, amelyre jelentkezni november 15-ig lehet.

Az összes sportolókra kiterjesztették a MÁV 50 százalékos menetdíj kedvezményét a kereskedelmi mi-

niszter rendelete szerint, ha az utazó sportolók, sportvezetők és játékvezetők rendelkeznek az illetékes sportszövetség engedélyével és fényképes igazolvánnyal.

Dr. Rics István igazságügyminiszter megkötötte a magyar—csehszlovák sportbékét, amelynek alapján kilátás nyílt arra, hogy újraedl a Középeurópai Kupa.

FEGYELMI ÍTELETEK.

A játékvezetővel szembeni tiszteletlen magatartásért Megyeri Istvánt (HSE) december 15-ig, Duknies Istvánt (Rákóczi) az ellenfél területére bántalmazásért február 28-ig és Tóth Ferencet (SZFIE) pedig sportszertelen magatartásért február 2-ig tiltotta el az egyesbíró.

Makó megyei város polgármesterétől. 22297/1945.

Tárgy: Tenyésztésre alkalmas állatok Állattenyésztő Egyesület által történő felhívására.

Hirdetmény

Felhívom Makó város beiterületén és külterületén lakó állattulajdonosokat, hogy a 7680/1945. M. E. számú és a 146.000/1945. F. M. E. sz. rendelet alapján minden tenyésztésre alkalmas Állat tulajdonosa (birtokosa) köteles minden egyéb tenyészállatra: csodór, kanca, tenhén, íszó, bika, kecske, kos, anyajuh, kecske, a Csanádvármegyei Állattenyésztő Egyesületnél tenyészállattulajdonosnyánt váltani. A tenyészállattulajdonosnyánban megjelölt állat a 7680/1945. M. E. sz. rendelet alapján minden igénybevétel és közmunka alól mentes. A Csanádvármegyei Állattenyésztő Egyesület Makó városban és külterületen a tenyészállattulajdonosokat az alábbi sorrendben fogja megtartani:

November 12-én reggel 8 óratól d. u. 4 óráig a paotai uton Dúcs Sándor irányánál.

November 13-án d. e. 8 óratól déli 12 óráig a rákosi-úton a Móra-csárdánál, d. u. 2 óratól 4 óráig az igaz-úton a Görbe fele csárdánál.

November 14-én d. e. 8 óratól d. u. 4 óráig a rákosi-úton a Rákosi csárdánál.

November 15-én d. e. 8 óratól 12 óráig a kemény-úton a Pusztai kiseret, d. u. 2 óratól 4 óráig az igási úton, igaz kovacsul.

November 16-án d. e. 8 óratól d. u. 4 óráig az igási-úton az igási csárdánál.

November 17-én d. e. 8 óratól d. u. 4 óráig a lelei úton, 02v. Takács Jánosné irányánál.

November 19-én és 20-án d. e. 8 óratól d. u. 4 óráig Makó város beiterületén a Vasmányi utcán, Dégi kovács elotti téren.

Felhívom a tenyészállat tulajdonosokat, hogy jelen felhívásomnak annál is inkább tegyék eleget, mert a 7680—1945. M. E. sz. rendelet 12. §-a 1 (bek.) alapján minden egyes tenyészállatra 1945. évi XII. 31-ig köteles az állattulajdonos az állattartás helye szerint illetékes állattenyésztő egyesületnél tenyészési igazolványt váltani. A tenyészési igazolvány árának 2000 P-öt mindenki hozzon megval. A rendelet 13. § a 1 (bek.) alapján kibátást követ el és 6 hónapig terjedhető elzárással büntetendő, aki tenyészési igazolvány nélkül tart tenyészállatot. Ezért nyomatékosan felhívom a tenyészállattulajdonosok figyelmét, hogy a fent közölt helyre és időre állataikat feltétlenül vezessék elő.

Makó, 1945 november 2.

10093 KISS IMRE, polgármester.

Ruhafestők, tejfőző, hajolaj, kölnivíz ismét kapható. Jódont Vegyipar. Új címünk: Liget-u. 64. 10232

BEKELLÉ jöminőségű rövid és hosszú férfi felikabátok eladók. Szeged-u. 29-b. 10292

Egy keltes hasas dísznö, egy nyolchónapos süléd, két háromhónapos macska van eladó. Járandó 121. 10344

Hálószobahűtő, amerikai íróasztal, rekamei, szekrény, előszobafeladó, Szent János tér 7. 10350

Építőlella, tetőpala, hagymáért, pénzért eladó. Br. Erdélyi-u. 37. 10364

MAKÓI NEPUJSAG

a Demokratikus Nemzeti Bizottság lapja.

Szerkesztőbizottság: Dr. Diósszilágyi Sámuel, Gubacsy Mihály, Kiss Imre, Lukács Pál, ifj. Stumpf György, Gy. Varga Sándor.

Felélő szerkesztő: Konczek László.

Felélő kiadó: Demokratikus Nemzeti Bizottság, Makói. Szahadság" Nyomdaipari Kft. Makó, Szegedi-utca 1. Felélő nyomdavezető: Halász Ferdinánd.